

Aanvraag neventaken 2009-2013

Nadere toelichting radiothema-kanalen

Aanleiding

In de MJB 2009-2013 heeft de NPO een aanvraag in de vorm van een experiment gedaan voor vier radiothema-kanalen, te distribueren via de digitale kabel, IPTV en andere vergelijkbare bekabelde infrastructuren. Het gaat om de kanalen Radio 2 In Concert Surround Sound, Eigentijdse Muziek, Young Professionals klassieke muziek en Young Professionals jazz en wereldmuziek.

In hun adviezen over deze MJB hebben de Raad voor Cultuur en het Commissariaat voor de Media hierbij enkele opmerkingen geplaatst. Hieronder lichten wij de aanvraag nader toe in het licht van deze opmerkingen.

Eerder hebben wij u al een toelichting op de neventaakaanvraag 2008-2012 verzonden (08/uit/508).

Doel en bijdrage aan de publieke taak

De publieke omroep heeft met de aangevraagde experimenten op het gebied van radiothema-kanalen een aantal doelen voor ogen. Een eerste doelstelling is het opdoen van ervaring met gethematiseerde radiokanalen via de digitale kabel. Bijvoorbeeld op het gebied van gebruik door het publiek en op het gebied van de wijze van het aanbieden van content. Een tweede doelstelling is dat de NPO op deze manier zijn door de nieuwe Mediawet toebedachte expliciete voortrekkersrol op het gebied van nieuwe technologische ontwikkelingen nader wil invullen (zie artikel 2.1., vierde lid van de komende Mediawet 20..). Volgens dit artikel moeten in het kader van de publieke mediaopdracht publieke media-instellingen technologische ontwikkelingen volgen, stimuleren en moeten zij de mogelijkheden benutten om media-aanbod aan het publiek te bieden via nieuwe media- en verspreidingstechnieken. De aangevraagde radiothema-kanalen vormen hiermee input voor verdere visieontwikkeling binnen de publieke omroep.

Op de langere termijn hoopt de publieke omroep dat hij met het inzetten van radiothema-kanalen publieksgroepen die de publieke omroep al bereikt via zijn 'hoofdzenders' beter kan bedienen en vasthouden. De voorgestelde radiothema-kanalen liggen immers in het verlengde van de 'hoofdzenders' en maken deel uit van de radiostrategie, als integraal onderdeel van een aanpak die erop is gericht door middel van scherpere profielen onderscheidende publieksgroepen beter te bedienen. In deze experimentele fase, waarvoor slechts beperkte financiële middelen zijn uitgetrokken, is het vanzelfsprekend nog niet opportuun om de focus sterk te leggen op het bereik.

Hieronder wordt een nadere toelichting voor elk van de vier aangevraagde kanalen gegeven.

Themakanalen Radio 4 en Radio 6

In de huidige situatie verzorgen zowel omroepen als de Concertzender programma's op Radio 6. Zoals in de MJB 2009-2013 beschreven, wijkt de mix van programma's van de Concertzender sterk af van de overige programmering op de zender. Om deze reden heeft de NPO na overleg met de Stichting Concertzender besloten de programma's van de Concertzender niet langer op Radio 6 te programmeren, maar dit aanbod verder te ontwikkelen in het digitale domein.

Tegelijkertijd is het met het verdwijnen van het onderscheid tussen hoofd- en neventaken in de nieuwe Mediawet niet langer doelmatig en doeltreffend een aparte constructie voor de verspreiding van programma-aanbod van de Concertzender in stand te houden. Het juridische vehikel van een stichting was in 1998 alleen ingegeven omdat de incorporatie van de Stichting Concertzender toen een nevenactiviteit van de NPO zou worden. De Raad van Bestuur van de Nederlandse Publieke Omroep (NPO) heeft zich voorgenomen programmatische taken die nu nog via de Stichting Concertzender worden verzorgd per 1 januari 2009 over te hevelen naar individuele publieke omroepen. Omroepen die deze

taken overnemen krijgen daarvoor een financiële vergoeding uit de middelen die nu via de Stichting Concertzender worden omgelegd.

De NPO is van mening dat programmering zoals die nu verzorgd wordt door de Concertzender een bijzondere bijdrage levert binnen de radiostrategie van de publieke omroep en tegemoet komt aan de specifieke behoefte van zijn doelgroep. Ook de minister van OCW heeft het belang van een dergelijke plek voor dit type programmering benadrukt (beantwoording Kamervragen 2008Z04486 / 2080902980). De NPO wil vanwege het belang van dit soort programmering, programmering zoals die nu wordt verzorgd door de Stichting Concertzender verder ontwikkelen in het digitale domein. De NPO kiest voor digitale radiothemakanalen als plek waar dit aanbod verder vormgegeven kan worden, en heeft in zijn MJB 2009-2013 onderstaande kanalen aangevraagd.

1. Eigentijdse muziek

Dit kanaal is binnen de radiostrategie voorzien als de plek voor een verdieping van het aanbod hedendaagse en twintigste eeuwse serieuze muziek, gericht op een specifieke doelgroep. De publieke omroep hecht eraan, passend binnen de kaders van zijn totale radio-aanbod, ook dergelijke muzieksoorten gericht op kleinere publieksgroepen aan te bieden. Hierbij wil de publieke omroep waar mogelijk de expertise van de redactie van de Concertzender benutten.

2. Young professionals klassieke muziek

Binnen de activiteiten van de Concertzender is het in eigen huis maken van opnamen van de relevante Nederlandse podia een belangrijk onderdeel. Door middel van deze opnamen wordt een bijdrage geleverd aan het hoorbaar maken van het culturele leven in Nederland en krijgen muzikanten de kans een breder publiek te bereiken. Daarom behoudt dit type programmering een belangrijke plaats in de radiostrategie van de publieke omroep. De publieke omroep wil voortaan dit type programmering op het gebied van klassieke muziek gethematiseerd aanbieden op het aangevraagde kanaal 'Young professionals klassieke muziek.' Ook oude opnames van de Concertzender worden in het aanbod opgenomen.

3. Young professionals jazz en wereldmuziek

Ook concertregistraties op het gebied van jazz en wereldmuziek vormen een belangrijk onderdeel van programmering zoals die nu door de Concertzender wordt verzorgd. Door middel van deze programmering wordt een bijdrage geleverd aan het hoorbaar maken van het culturele leven in Nederland. Op vergelijkbare wijze als het kanaal 'Young professionals klassieke muziek' wil de publieke omroep daarom een themakanaal starten voor deze muzieksoorten. Dit onder de naam 'Young professionals jazz en wereldmuziek.'

Themakanaal Radio 2

4. Radio 2 in Concert

De NPO wil met dit radiothemakanaal meer aandacht creëren voor concertregistraties binnen het Radio 2-genre. Deze vormen een belangrijk onderdeel van de opdracht van Radio 2 en zijn een belangrijk onderscheidend kenmerk van deze zender. Het beschikbaar maken van deze culturele uitingen draagt bij aan het voorzien in de culturele behoeften van de samenleving. Zo valt uit de populariteit van concertregistraties op Radio 2 is een grote publieksbehoefte voor dergelijk aanbod af te leiden. Er luisterden bijvoorbeeld maar liefst 1,2 miljoen mensen naar het Motel Westcoast-concert in 2007 en 900.000 mensen naar het Vrienden van Amstel Live concert in 2008.

Dit kanaal wordt uitgezonden in surround sound. De NPO wil zo ervaring opdoen met het opnemen en het uitzenden in surround sound via de digitale kabel. De inzichten die hij hierdoor verkrijgt wil hij toepassen in zijn verdere strategieontwikkeling.

Evaluatie

De Raad voor Cultuur en het Commissariaat voor de Media benadrukken het belang van een tijdig ingebouwde en aangekondigde evaluatie. Net als voor de eerder aangevraagde radiothema-kanalen geldt dat de vier kanalen die in de MJB 2009-2013 aangevraagd zijn, geëvalueerd worden.

Deze evaluatie zal twee jaar na de start van het experiment uitgevoerd worden. Op deze manier kan tijdig bepaald worden of, en zo ja in welke vorm en via welke distributiewijze, de NPO deze radiothema-kanalen vervolgens wil continueren.

De volgende criteria zijn hierbij van belang:

- Bijdrage aan de radiostrategie en aan kernwaarden hoofdzenders

Vervullen de kanalen hun rol in het aanbieden van specifieke content die waardevol is binnen het publieke radio-aanbod? Zorgen de kanalen voor een verdieping van het aanbod dat op de hoofdzenders te vinden is? Versterken de kanalen de kernwaarden van de hoofdzenders (bv. Radio 2 als zender die veel aandacht besteedt aan liveconcerten)?

- Waardering van de radiothema-kanalen onder de potentiële doelgroepen

Sluiten de kanalen aan bij de specifieke interesses van de beoogde doelgroepen?

In de evaluatie van de vier kanalen ligt de focus met name op de inhoudelijke criteria. Het gaat hier immers om kanalen met een specifieke programmering gericht op kleinere doelgroepen. Deze programmering vervult een belangrijke rol binnen de taakopdracht van de publieke omroep op het gebied van kunst en dient ook vanuit deze inhoudelijke bijdrage geëvalueerd te worden. Dit sluit aan bij de radiostrategie van de publieke omroep, waarbinnen hij met een gevarieerde programmering de balans zoekt tussen grote en kleinere publieksgroepen.

Duur experiment

In de MJB 2009-2013 heeft de NPO aangegeven de vier radiothema-kanalen aan te willen vragen tot het einde van de Concessieperiode in september 2010. Op basis van voortschrijdend inzicht kiest hij er nu voor de kanalen aan te vragen voor een periode van drie jaar, in te gaan vanaf het moment van goedkeuring. Dit onder voorbehoud van gelijkblijvende omstandigheden en ervan uitgaande dat de nieuwe Erkenningenwet geen substantiële aanpassingen op dit gebied met zich meebrengt. Daarna wordt bekeken óf, en op welke wijze, de kanalen gecontinueerd worden.

Op deze manier kunnen de kanalen opgezet, getest en indien nodig aangepast worden, en kan dus voldoende ervaring opgedaan worden.